

A kertésznek és gazdának a vakondot a leghasznosabb állatok egyikének kell tekinteni. Különben tagadni nem lehet, hogy helyenként a kerti növények kidöntése, s a földdobocskák fölhányása által a réteken épen annyit árt, mint a rovarok pusztítása által használ.

Erdészetileg a vakond csakis hasznos, a mennyiben a fáknak a rovarok országából lévő legkülönbözőbb pusztítóit fölemészt; az erdőben továbbá korábban is törekszik ismét a föld fölület felé, minek folytán az áttelelő hernyókat s bábókat is elpusztítja.

(Folytatása következik.)

Kriesch János,
műegyetemi tanár.

Pozsonymegye erdészeti viszonyai.

(B.) Jelen közleményünket azon statisztikai munkából vesszszük, melyet „Pozsony-megye helyrajzi és statisztikai leírása” czim alatt az orsz. m. kir. statisztikai hivatal megbízásából Czilchert Károly, a stat. hivatal kültagja irt, s melynek kiadását az orsz. stat. hivatalnak köszönhetjük.

Noha a t. írónak, könyve erdészeti leírásában foglalt, oly egyes kifejezéseit, melyek erdészeti szakszempontról kifogás alá esnek, s melyeket szakavatottabb t. olvasóink kétségkívül könnyen felismernek, nem is oszthatjuk, — mégis e szakunkra vonatkozó ismertetést, minthogy kifogás alá eső tételei a leírás becsét nem rövidítik meg, s miután szakavatottak részéről azokból a helyes irányu következtetés önként vonható, annyiaval inkább kívántuk közölni, mert azt az erdészetben laicus író oly dicséretes buzgalommal és érdekes adatok elősorolásával állította össze, hogy az az erdő-ügy iránt érdeklődőnek mindig igen tanulságos ismertetés leend.

A közügynek teendő hasznos szolgálat érdekében óhajtánók, miszerint szaktársaink és erdészeti ügybarátaink között hazánk minden megyéjéből találkozzanak Czilchert urhoz hasonló buzgó egyének, kik a megyebeli erdőségekről hasonló közhasznú és közérdekű közleményeket irjanak, melyek közzétételére lapunk tere is mindég nyitva leend, s melyek egy később összeállítandó országos szakszerű erdő-statistika számára, minek megírásához e lapok szerkesztője szintén megkezdette az anyag-gyűjtést, igen használható tájékozást és adatokat szolgáltatnának.

Czilchert ur Pozsonymegye erdészeti viszonyait következőleg írja le :

„Pozsonymegyének körülbelől negyedrésze erdővel van borítva. A Kis-Kárpátok, csekély kivétellel, lombfával terítvék, s e között általában a veres vagy erdei bikkfa uralkodó. Csak Pozsony, Modor és Borostyánkő környékén találtnak elszórva fenyőfa csoportok. A lombfát képviselik még kis részben : a fehér gyertyán és nyír Pozsony, Stomfa körül, és szinte elszórva mutatkozik a kőris- és jávorfa, a vadalma és körte, a tölgy-, hárs-, rezgőnyárf, a galagonya. Gyönyörű és rengeteg fenyűerdőt foglal magában a Morva-lapály, mely Lozornótól Miaváig s ezen túl mintegy 4,000 ölnyi szélességben még Nyitramegyébe is huzódik. Felette becses épület-, tüzi- és szerszámfát szolgáltatván, szén- és kátrány- készítése által is tetemesen jövedelmez. A tölgyfának számos törzsei és más maradékai mutatják, hogy ez erdőség területén hajdanta lombfa diszlett; de bizonyítják egyszersmind, hogy a természet törvényei a föld termőréseinek kihasználásában a növényzet folytonos ugyanazonságát nem tűri, és hogy a növényfaj változtatását szigoruan követeli. — A Vág-lapály kevésbé erdős, de nem hiányzik itt sem a nagyobb-kisebb erdőrészletek, melyek közönségesen tölgyfából állanak. Ilyen a Szent-Márton erdeje Schweinsbach és Sárffó mellett, a cseklészi, fekete-vizi, vajnori (Prácsa), dubovai kisebb erdők. Terjedelmes égerfa-erdő a Súr. Azon szigetek és füzesek, melyek a Morva mentében Károlyfalva és Marchegg

körül léteznek, valamint a Duna-szigetek és erdőhátak Pozsony, Mosony és Vajka közt, — a Kis-Dunáé Eberhard, Vőök és Illésháza körül, nyár-, kőris-, fűz-, éger- és szilfából állanak, mely között vadalma-, körte-, diófa is található. Az alfa vagy sarjerdő legkülönbözőbb cserjékből áll; ilyen a közönséges mogyoró, kánya- és ostormén-bangita, fekete bodza, ükörke loncz, húsos és vörösgyűrű, som, kecskefűz, mogyorós, hályogfa, kecskerágó, varjutóvis, szeder, rózsafajok, sóska-borbolya, kökényszilva, hamvas égerfa, mandola levelű- és csigolya-fűz.

Daczára, hogy a Duna szigetjei erdővel és alfával nagyrészt sűrűen benőttek, Csallóköz mégis igen érezhető faszükségben szenved, annyira, hogy tüzelőül a lakosság szegényebb osztálya kénytelen szalmát, nádat, kukoricza-csutkát, sőt itt-ott szárított marha-trágyát is használni. Általában, bármennyire bővelkedik e megye terjedelmes erdőkkel, rövid idő óta, nevezetesen Pozsony városában a faszükséget egyengetni a kőszén használása kezdette meg, a gazdálkodást takarékkályhák és célszerű fűtőkészületek mozdítják elő, továbbá mindemellett a tűzifa ára évről évre oly feltűnően emelkedik, mint ezt néhány év előtt senki sem sejdithette. Igaz, hogy a vaspályák alépitményei főleg kemény fából tömérdek mennyiséget vesznek igénybe, de hogy a tűzifa előállítás a szükségletnek meg nem felel, kétségkívül onnan származik: mert a roppant fenyves erdők a megye szélén állanak, honnan a szállítási költség a szükséglet szenvedő tájakra elviselhetetlen, ellenben a szomszéd Morvába és Bécsbe a fa könnyebben kivihető, és mert az erdőknek jelen célszerűbb kezelése, mely a régi vágási hibákat helyrehozni ügyekezik, az évi teljes szükségletet áruba bocsátani nem engedi. Hozzájárul, hogy ezen árucikkben némi egyedáruság szerepel, miután az összes erdőknek nagy része kevés nagybirtokos kezében van, ki tetszése szerint szabhat árakat neki, melyeket a fogyasztó verseny hiányában elfogadni kénytelen. Tény, hogy Pozsony városában 1 öl (I. osztályu) bikkfának ára mai nap 22—23 forint, 1 öl szilfának 16 forint, cserfának 15 forint, 1 öl lágyfának u. m. nyár-, kőris-, fűzfának

stb. 10—11 forint. Nagy-Szombatban 1 öl bikkfának ára 15—18 forint, a cserfáié 11—13 forint.

A mi általában a megye erdészeti állapotát illeti, hivatkozunk egy szakavatott egyén nézeteire, és a mely nézeteket mi a pozsonyi kereskedelmi és iparkamara által kiadott Pozsonymegyeről szóló statisztikai kimutatásokból merítettünk. Azok szerint tudományos és közgazdasági szempontból az erdők művelésére és fentartására e megyében csak nem régen, csekély kivétellel, mi sem történt. Csak későn, midőn az erdők enyészete veszedelmes alakjában mindinkább felöltött, állott elő a kényszer azoknak használását bizonyos rendszerhez kötni, s ennek következtében, valamint némely régi rendeletek nyomán, kezdetett meg a vágásszerű és szakaszonkénti faizás. Már most, a nélkül, hogy az elővágásnak fontossága tekintetbe vétetnék, az erdők korukra nézve minden különbség nélkül 40—60 éves vágásokra osztattak, s e szerint le is csapattak. Hogy az ily gazdálkodás csak káros lehetett, világos. Régi, túlóregedett erdők folytonosan ritkítottak, miért is a fogamzás s bokrosodás nehéz s hiányos lett. A vágásszerű és szakaszonkénti kezelés oly erdőben, mely a fennebbi eljárás, a lopások és pusztító legelőzés által máris igen meggyérült, — elerdőtleníti a vidéket, és a lombfa művelését lehetetlenné teszi. Az ekkép elpusztított vágásokban törzshajtás többé nem gondolható, még kevésbé lehetséges a begyepesedett földben a természetes vetvénynek sikere, ha ez segítség nélkül magára hagyatik, mihez még az is járul, hogy a fiatalítási időszak, tehát a legelőzési tilalom csak 7, legfeljebb 10 esztendeig tartott, mely idő, ha a fogamzás azonnal történnék is — mi egyébiránt csak 5 év alatt áll be tökéletesen — felette rövid, mert a tilalom megszűntével az új rászaja még nem oly erős és nem oly magas, hogy a legeltetés által meg ne semmisíttessék. Mindenki ezen csaknem könnyű és kényelmes modorban gazdálkodott és figyelembe sem vétetett, hogy felette gondos vágási rendszer és mesterséges segítség nélkül a gyepes földben nemcsak a természetes vetvény és annak csirázása, de a bebokrosodás is lehetetlen, és ha ez mégis igen kedvező esetben történnék, akkor a magból huzott bikk- és tölgyfaerdőben legalább is 30 évi legelőzési tilalom okvetetlenül szükséges.

De minderre nem volt tekintet, s ime Pozsonymegyében máris ily nagy kiterjedésű vágások, a legjobb erdei talajban, míveletlen koparságokká váltak, és legfeljebb legelőnek használhatók. A pillanati nyereszkesedés oda vitt sok birtokost, hogy síkon fekvő erdeit mennél előbb kiirtsa s szántóföldekké átváltoztassa, miközben a hegységi erdők, a mint amugy is elhanyagolva voltak, hogy a fa-árak felszökkenése kizsákmányoltassék, megfoghatatlan gyorsasággal levágattak.

Az ily gazdálkodásnál, a tények ily állásánál meglegédes-sel fogadtatott az 1857-ik év június 24-én kelt császári rendelet, mely 1858-ik január 1-jétől fogva mint erdészeti törvény Magyarországra is kiterjesztetett. Ez főbb vonásaiban magában foglalja az erdők gazdálkodási rendszerét, az erdei termények felhasználását, az erdők tűzveszedelmeit, a rovarok pusztításait, az erdei rendőrséget, az erdei kárpótlásokat, s erre vonatkozó birói eljárást stb. Megelégedéssel fogadták azt mindazok, kik átlátják, hogy az erdő egyike a nemzetgazdaságot legfőbb tényezőjének, hogy az erdő azon befolyásánál fogva, melylyel az éghajlati viszonyokra hat, a művelődésnek, lakhatóságnak, a haladásnak, az anyagi és szellemi fejlődésnek el nem kerülhető feltétele; kik fájdalommal sejdítették a szomorú jövőt, látván, mily könnyelműleg hajtatik végenyészetnek az országnak legnagyobb kincse, a helyett, hogy annak nagyságát, a népnek boldogságát alkossa. A hol erdők pusztittatnak, ott elapadnak a patakok és folyók, az ipar elveszíti olcsó mozdonyát, a hajózás kényelmes utjait, a mező és viránya a termékenyítő harmatot, a felelevenítő nedvet. Az erdőknek teljes hiánya a sivatagot képviseli.

Ezeket előrebocsátván, már most Pozsonymegyének jelen erdészeti viszonyairól kellene különleg és részletesen értekez-nünk. Megvalljuk, hogy ez egy kissé nehézkes feladat. Az erdők terjedelmét és nagyságát, azoknak birtok szerinti elosztását, minőségét korukra és fanemeikre nézve hitelesen meghatározni, épen nem lehet, nem azért, mivel a felmérések már sok év előtt és különös viszonyok alatt történvén, ma biztos alapul nem szolgálhatnak, valamint a telekkönyvek sem, melyekben az időközti birtokváltozások ugyan feljegyeztettek, de a birtok

belső változtatásai, átidomításai nem, valamint az erdők pusztítása, kiirtása, szántóföldekké, legelőkké alkalmazása sem. De a gazdaság semmiféle ágánál sem vonakodik a birtokos kezeléséről oly állhatatosan biztos adatokat közzétenni, mint épen az erdészethnél. Még a míveltebb, a nagybirtokos is tart az erdei jövedelem nagyobb megadóztatásától, és eljárását s annak eredményét titokban tartja. Ha itt mégis e megye területét, a fennebb érintett felmérések nyomán, számokban közöljük, tesszük azt azon szándokból, hogy legalább megközelítő képét adhasunk azon áldásnak, melylyel Pozsonymegyét a természet megajándékozta, azonban a nélkül, hogy a felelősséget ezen számok tökéletes és változatlan hitelességéről magunkra vállalnók.

Az összes tér, melyet az erdőség Pozsonymegyében elfoglal, az 1865-ben helységenként gyűjtött részletes adatok nyomán 155,220 $\frac{617}{1600}$ katastrális holdat tesz. Ez a 6 járásra és 5 sz. k. városra nézve következőleg oszlik fel. Van t. i.:

I. a pozsonyi járásban	22,454	"/..	hold erdő.
II. a felső-csallóközi járásban	7,828	$\frac{1574}{1600}$	" "
III. az alsó-csallóközi " "	6,051	$\frac{1586}{..}$	" "
IV. a nagy-szombati " "	19,248	$\frac{1350}{..}$	" "
V. a külső járásban	3,891	$\frac{434}{..}$	" "
VI. a hegyentúli járásban	81,195	$\frac{165}{..}$	" "
Bazin sz. kir. város birtokában	2,108	"/..	" "
Modor " " " "	4,162	"/..	" "
Pozsony sz. kir. város	4,957	$\frac{308}{..}$	" "
Szent-György " "	2,748	"/..	" "
Nagy-Szombat " "	575	"/..	" "

Összesen mint fennebb 155,220 $\frac{617}{1600}$ hold erdő.

Kivéven a sz. k. városok erdei birtokát, e roppant erdőség nagyobb részt a Pálffy hercegi és grófi családok tulajdona; de nevezetes még Károlyi, Eszterházy grófok birtoka is, kisebb a Zichy, Kolonits, Batthyáni nagybirtokosoké. A dunai szigeteken lévő erdőkben és cserjékben osztozkodik az egész csallóközi birtokos nemesség. Ezen birtoklás azonban nem csekély részben már annyira elapítottatott, hogy némely 500—600 holdnyi tulaj-

don mellett egy egész, sőt félholdas erdőbirtokosok is számosan fordulnak elő.

Tekintvén e nagy fakincs nemeit, látjuk, hogy a Morva-lapálynak roppant erdeje majdnem tiszta fenyőfából áll, midőn viszont a hegységben jobbra csak lombfát és pedig leginkább bikkfát, de sok helyen cser- és tölgyfával találunk vegyítve, miközben nem hiányzik benne nyir is, mint igen becses szer-számfa. — A Kis-Kárpátok aljában délfelé, valamint a Vág-la-pályban és a csallóközi Kis-Duna mentében szép, bár nem igen terjedelmes tölgyfa-erdőket látunk. Bővelkedik tehát e megye minden becses fanemmel, melynek gondos és észszerű elvek sze-rinti értékesítése állandó és elfogyhatatlan jövedelmet biztosít.

Ezen tágas erdők mai napi kezelését és ennek eredményét leírni, a már fennebb megpendített okoknál fogva, igen nehéz, sőt tökéletes hitelességgel lehetetlen. A ki oly szerecsés, nagyobb vagy kisebb erdőt sajátjának nevezni, nem ismer erre vonatko-zólag más törvényt, mint a maga kényelmét, akaratját vagy vég-tére szükségét. Ott és akkor vágat, a hol és a mikor neki tet-szik; s ha valamit olvasott, vagy szomszédjai mondják, hogy a lecsapott erdőrészből ismét erdőt kell nevelni, kitűz itt-ott egy magfát és ezt elmulasztván, szerez egy kis fmagot is, s azt elveti, azután még a legeltetési tilalmat is 7, legfeljebb 10 évre kieszközli, de ezen műtéttel meg is szűnt minden további gondja s tevékenysége, és keleti közönyösséggel magára hagyja a jó Is-tenre, hogy ebből rövid idő alatt újra szép erdőt teremtsen. — Látszólag máskép áll ezen viszony a nagybirtokosok erdeiben. Rendes, gyakorta tudományosan képzett erdőtisztek, a századok óta divó visszaéléseket és rendetlenségeket, az oly szükséges korlátok közé szorítani örvendetes sikerrel indulnak, mely esz-közléseiket a már régen várt és nem sokára, a mint reményleni lehet, megjelenendő erdészeti törvény hatalmasan előmozdítandja. Hogy azonban jelenleg is az általában szokott kezelésnek némi vázlatát adhassuk, felhasználjuk azon hiteles adatokat, melyeket egy előkelő és beavatott szakértőtől, a sz. kir. Pozsony városa erdőkezeléséről s annak viszonyairól legujabb időben vettünk. Ezek szolgálhatnak utmutatóul, miszerint — tekintve a helyi különbségeket, a főpiacztól való távolságot, a munkabért és más

efféle arányokat — a többi nagybirtokos erdészeti viszonyait is könnyen meg lehet itélni, egyszersmind az egész megye termőképességét és végszámitásaiban az erdei jövedelmet is.

Pozsony városa birtokához tartozik 4,957 ³⁰⁸/₁₆₀₀ hold erdő.

Ebből esik a hegyekre 4,016 ¹⁰⁰/_{..} " "

A Duna szigetjeire és ligetekre . . . 941 ²⁸⁰/_{..} " "

A hegyi kerület foglal magában

2,215 hold 939 ☐ öl vegyes lombfát,

177 " 870 " " tiszta tölgyfát,

83 " 74 " " tiszta fenyőfát,

1,267 " 1,340 " " szálás fát,

22 " 1,294 " " egerfát,

200 " — " " különféle vegyes pagonyt,

11 " 1,223 " " vegyes eger és alfát.

Összeg 3,978 hold 940 ☐ öl. Ehez járul még

37 " 760 " " épületekre, kertekre és utakra

A ligeti kerület áll

929 hold 57 ☐ öl lágyfa erdőből, keverve itt-ott
kőris-, jávor és szilfával

12 " 151 ☐ "

melyet az épületek, kertek és utak foglalnak el.

Az egyévi faszaporodás 60 köbláb holdankint a hegységi erdőkben, 75 köbláb holdankint a ligetiekben és a vágási forda elsőben a 80-ik, utóbbiakban a 35-ik évben áll be, mire a ligetekben, az ugynevezett alfa-mívelés (Niederwaldwirtschaft) helyt foglal, a hegységben pedig magfa-szakaszok által (Besamungsschläge, Hochwaldwirtschaft), tehát természetes vetvény által az új erdőnek jövője vettetik meg.

Ezen vágási-forda alapján vágatik évenként a hegyi kerületekben 3,780 öl hasábfa, 481 öl szerszámfa,

szőlőkaró s t. e. = 4,261 öl

a ligeti kerületben

= 1,092 "

Összesen 5,353 öl.

A hasábfa értékesítéséből eredő jövedelmet tetemesen szaporítja még a feljebb 481 öltre számított szerszámfa, mely után befoly évenként 6,000 forint — kr.

Ezenkívül hoz a kibérlett vadászati jog . . .	1,500	„ — „
A ligetekben nyert széna eladása	800	„ — „
Gúzs, rásza, rőzsenyaláb, tüzelő-rőzse mintegy	850	„ — „
Haszonbérek a molnároktól és gyakorló helyek után	302	„ — „

Mindent összeszámitva tesz az erdei évi jövede-

lem 83,000 frtot.

Ebből levonandó az üzleti költség 38,000 frttal.

Tiszta jövedelem 45,000 forint,

vagyis, miután az erdőnek egész területéből csak 4,707 hold nyújt, biztos bevételeket, esik 1 holdra, mint elegyjövedelem, 17 forint 63 krajczár, miből levonván az 1 holdra eső üzleti költséget 8 forint 7 krajczárt, marad tiszta jövedelemképen 9 forint 56 krajczár minden hold után.

Pozsony városának tűzifa-szükséglete körülbelől 25,000 öltre megy fel évenként. Miután ezen mennyiségnek csak ötödrészt állíthatja elő a város erdősége, természetes, hogy, a mit előállít, azt könnyen el is adhatja. Nem lehet tehát csudálkozni, ha a fa általában, de főképen a tűzifa ára évről évre emelkedik. Mily arányban történik e felszökkenés, mutatja az 1870. és 1871-iki árszabály, mely szerint mind a város erdészeti hivatalánál, mind pedig a számos magán-faraktárakban adatott el a fa.

Az 1870-iki árak, házhoz szállítva, következők:

	Hasábfá :	Botfa :	Csők-gyökfa :	Rőzse : Szerszámfa :	
				100 kéve	
Bikkfa I. osztály	19 frt 60 kr.	16 frt — kr.	14 frt 50 kr.	9 frt 40 kr	} 50—60 kr 1 köbláh.
„ II. „	18 „ — „	— „ — „	— „ — „	5 „ — „	
Cserfa	16 „ — „	12 „ — „	11 „ 50	7 „ — „	
Vegyes keményfa	16 „ — „	13 „ 60	11 „ —	8 „ — „	
Egerfa	13 „ — „	11 „ — „	8 „ —	6 „ 50	
Fenyőfa	13 „ 50	9 „ —	8 „ —	5 „ — „	
Vegyes lágyfa	10 „ 40	8 „ 50	7 „ —	5 „ 40	

1871-ik évben azonban ezen árak általában 15—18 százalíval felemeltettek.

A város közelsége, hol minden fahulladék felhasználtatik, erdei ipart nem enged; ki van tehát zárva a szénégetés, a hamuzsir és kátrányfőzés. Más mellékjövedelmeit az erdőknek már feljebb

említettük; azonban a makkoltatás, gubacs-szedés, alomszéna-gyűjtés, legeltetés stb. a városi erdőkben nem szokásos.

Az erdei ügykezelés leírásánál még megemlítendő, hogy a favágási bér a kemény fánál 1 forint 20 kr, a lágy fánál 1 forint. — Fuvarbér a városi raktárba pedig a hegységi erdőkből és a ligetektől

1 öl hasábfáért 3 forint 50 krajczár — 2 forint 10 krajczár.

1 „ botfáért 2 „ 60 „ — 1 „ — „

Azonkívül a felállítási és összerakási bér a raktárban 18 krajczár, a vevőkhez való elszállítása ölenként 40 krajczár.

Erdei rendőri kihágások igen gyakoriak, melyeket többnyire a szomszéd községbeliek követnek el. Fokozódnék ezen kellemtelen állapot, ha a számos erdészeti személyzet azt gátolni lehetőségig nem iparkodnék. A városnak erdészeti személyzetét teszik a következők: 1 erdőmester, 1 erdőmesteri segéd, 1 erdőmesteri őrnök, 2 pagony vadász, 3 alvadász, 11 erdőkerülő, 1 felvigyázó a faraktárban. — Időnkint szaporodik még ezen személyzet néhány egyénnel a téli hónapokban, midőn a favágás nagyobb őrizetet igényel.

Ez képe egy nagyobbyszerű erdei gazdaság kezelésének, és nem tévedünk, ha azt állítjuk: hogy megyénkben a nagybirtokokosok erdőkezelése egyáltalában nem igen különbözik emettől. Ha azonban létezik is némi különbség, ez csak helyi, a mennyire tudniillik a főpiacz nagyobb távolsága, tehát a hasábfát terhelő magasb fuvarbér a tiszta jövedelmet valamivel alábbszállítja. De ez is kiegyenlített nagyrészt a pozsony-nagyszombati vasut által, mely a Kis-Kárpátok tövén elhúzódván, leginkább és főképen a hasábfá elszállításával, a megye forgalmi főpiaczára foglalkozik. Nem a tiszta jövedelemben, csak az értékesítésben látunk még némi különbséget ott, hol a fa bősége s nehezebb elszállíthatása oda utal, a felesleget szénégetés, fűrész-malmok, hamuzsir- s kátrány-főzés, mészégetés által pénzzé változtatni át.

Végül, ha a feltevés áll, miszerint a megye területén lévő erdőségekben nemcsak a kezelés, de a növényi, faszaporodási, fanemi és munkabéri viszonyok aránylag hasonlóak Pozsony város erdészeti viszonyaival, akkor nem hibázunk tetemesen, mi-

dön Pozsonymegyének évenkénti összes erdei termelését mennyiségileg, a fennebb kifejtett adatok és az erdővel borított holdszám nyomán — természetesen betudván a szerszám-, épület- és iparfa mennyiségét is.

167,634 öl 36 hüvelyk hosszú hasábfára, az erdei tiszta jövedelmet pedig 1.500,000 forintra teszzük.“

Az erdészeti szakoktatás kérdéséhez.

A „Presse“ után közli:

—t—s.

Már több éve annak, hogy a bajor kormány különös figyelmet fordított az erdészeti szakoktatás kérdésére.

Az 1807-ik évben alapított aschaffenburgi, bajor királyi erdészeti tanintézet szervezete, most, midőn az erdészet oly magasra emelkedett, időszerűtlennek tűnt föl.

Az erdészeti szakoktatásnak tehát, új szervezés alá kellett esni; s így azon kérdés merült föl: vajjon czélszerű-e az eddig fennállott tanintézeti szervezetet megtartani és azt csak némiképen módosítani; avagy előnyösebb lenne az eddig fennállott tanintézetet beszüntetni és az erdészet szakoktatását, valamely, már fennálló felsőbb tanintézettel (egyetem, műegyetem) egybekötni.

Hogy e kérdés egész terjedelmében és éretten vitattassék meg, a bajor kormány, az aschaffenburgi tantestület közvetítése útján, a különböző tanintézetek tanári karától véleményeket kért be e tárgyban.

A porosz királyi neustadt-eberswaldei erdőakadémia kivételével, valamennyien az elkülönített tanintézeteknek az egyetem-, vagy műegyetemekkel való egyesítését ajánlották; s helyesnek találták a kormánynak azon tervét, hogy az aschaffenburgi akadémia a müncheni vagy würzburgi egyetemhez csatoltassék; e véleményöket fontos okokkal érvelték. E tény pedig már annyival is inkább méltó elismerést érdemel, mivel a bizottsági